

Statenmededeling

Onderwerp

Afhandeling motie M181-2025 Slimme wegen voor een veiliger Brabant

Datum

9 juni 2026

Documentnummer

GS: 6307340

PS: 6340851

Programma

Multimodale Bereikbaarheid

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De resultaten van het onderzoek naar sensoren op provinciale wegen en (snel)fietspaden die gladheid vroegtijdig detecteren ten behoeve van de verkeersveiligheid en de vermindering van mogelijke milieuschade.

Aanleiding

Uw Staten hebben op 7 november 2025 de motie [M181-2025](#) Slimme wegen voor een veiliger Brabant aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht onderzoek uit te voeren naar het gebruik van sensoren die gladheid vroegtijdig detecteren op onze provinciale wegen en (snel)fietspaden. Doel hiervan is de verkeersveiligheid bevorderen en mogelijke schade aan natuur en bodem te beperken, doordat gerichter gestrooid wordt met zout.

Bevoegdheid

In het kader van de controlerende rol die uw Staten hebben, informeren wij uw Staten vanuit onze uitvoerende rol over de stand van zaken van de uitvoering van de motie.

Rollen en belangen

De provincie Noord-Brabant staat voor het verbeteren van de verkeersveiligheid en wil tegelijkertijd een goede doorstroming op het wegennet waarborgen. Dit doet zij in haar rol als wegbeheerder van provinciale wegen. Als wegbeheerder zorgt de provincie ervoor dat de gladheidsbestrijding effectief en efficiënt wordt uitgevoerd.

Kernboodschap

1. *In Noorwegen wordt gewerkt met sensoren voor gladheidbestrijding. Een soortgelijk systeem hebben wij ook in Brabant voor de provinciale infrastructuur.*

De toepassing van sensoren in wegen, zoals in Noorwegen om vroegtijdig gladheid te kunnen detecteren is bij ons bekend en sluit aan bij het bestaande Nederlandse sensorennetwerk.

In de motie wordt verwezen naar onderzoek in Noorwegen door SINTEF. SINTEF is een Noors technologisch onderzoeksinstituut dat veel werkt aan weginfrastructuur, sensortechnologie, winteronderhoud en verkeersveiligheid. Het ligt volledig in hun onderzoeksgebied om sensoren te ontwikkelen of te testen voor:

- Wegdektemperatuurmeting
- Detectie van vocht, ijsvorming en zoutconcentratie
- Weersensoren (luchtvochtigheid, neerslag, wind)
- Modellen voor gladheidsvoorspelling
- Integratie van sensordata in gladheidmeldsystemen

Het Nederlandse sensorennetwerk bestaat uit Gladheid-meldstations (GMS) van verschillende wegbeheerders, die werken met wegdeksensoren, weerhutten en optionele wind- en zichtmeters. Sinds 1984 is onze provincie aangesloten bij het Nederlandse sensorennetwerk en heeft 14 GMS verdeeld over de provincie Noord-Brabant voor het verkrijgen van de benodigde klimatologische informatie ten behoeve van de uitvoering van de gladheidbestrijding. Het huidige aantal GMS van de provincie Noord-Brabant wordt uitgebreid naar 16 stuks. De combinatie van de eigen GMS en de GMS van RWS maken dat de provincie Noord-Brabant beschikt over een Noord-Brabant dekkend sensorennetwerk. De 16 GMS zijn eigendom van de provincie Noord-Brabant. Het beheer en onderhoud is geregeld via een samenwerkingscontract met RWS.

Als wegbeheerder voert de provincie gladheidsbestrijding uit op haar wegen en fietspaden. Dit doen wij op dit moment vanuit vijf provinciale steunpunten, verspreid over Brabant (Eethen, Helmond, Oud Gastel, Uden en Westerhoven). We zijn continu bezig met het verbeteren van de uitvoering van deze taak en maken daarbij gebruik van slimme innovaties. Hiervoor wordt een netwerk van sensoren gebruikt, geplaatst in de provinciale wegen verspreid over Brabant, om data met betrekking tot de lokale lucht-, wegdektemperatuur, luchtvochtigheid en op het wegdek aanwezige strooizout te meten. Op basis van deze data wordt door de provincie bepaald of het noodzakelijk is een strooiactie in te zetten. Hiermee zorgen wij ervoor dat er tijdig zout op onze provinciale wegen en fietspaden ligt en trachten hiermee verkeersonveilige situaties door gladde wegen te voorkomen. Met deze data gedreven aanpak streven we naar een zo efficiënt mogelijk strooiregime waarbij we op het juiste moment zout strooien, met een zo optimaal mogelijke hoeveelheid.

Sinds de introductie van het sensorennetwerk wordt milieuschade verminderd. Door beter inzicht van temperaturen en aanwezig zout op de weg, worden

Datum

9 juni 2026

Documentnummer

GS : 6307340

PS : 6340851

onnodige gladheidbestrijdingsacties voorkomen en kunnen we efficiënt onze inzet organiseren, zowel in bepaling wanneer we starten met een strooiactie als de hoeveelheid zout die hiervoor nodig is. De provincie Noord-Brabant beschikt hiermee over een netwerk aan sensoren dat hetzelfde oplevert als het netwerk in Noorwegen.

Datum

9 juni 2026

Documentnummer

GS : 6307340

PS : 6340851

2. Het huidige sensorennetwerk is kwantitatief op orde en wordt de komende periode vervangen door een nieuwe generatie sensoren.

De provincie werkt nauw samen met Rijkswaterstaat (RWS) op tal van aspecten die te maken hebben met gladheidbestrijding. Het sensorennetwerk is een onderdeel van deze samenwerking. Het doel is een landelijk dekkend netwerk van sensoren verder uit te bouwen, waarbij de deelnemende wegbeheerders (RWS, provincies, waterschappen, havenbedrijf en gemeenten) over en weer meer informatie ter beschikking krijgen om nog efficiënter de gladheidbestrijding uit te voeren.

RWS is, als beherende partij van het landelijke sensorennetwerk, in 2019 een onderzoek gestart naar nieuwe sensoren. Aanleiding was het gegeven dat de huidige sensoren het einde van hun technische levensduur naderen.

In 2025 is RWS reeds begonnen met het vervangen van de bestaande GMS. In 2026 is een start gemaakt met het vervangen van de GMS van de provincie Noord-Brabant.

In deze vervangingsopgave worden tevens sensoren aangebracht in de provinciale fietspaden, daar waar deze nog onvoldoende aanwezig zijn. De planning is dat het provinciale sensorennetwerk voor de winter 2027/2028 in Noord-Brabant geoptimaliseerd is.

Consequenties

De provincie heeft de gladheidsorganisatie en alle bijbehorende steunpunten, materieel, zoutopslag en data- en informatievoorziening op orde om haar verantwoordelijkheid als wegbeheerder te kunnen pakken. Het vervangen en uitbreiden van het sensorennetwerk wordt financieel geborgd via de uitvoeringsagenda Kwaliteitsnota Onderhoud Provinciale Infrastructuur (KOPI).

Europese en internationale zaken

Geen.

Communicatie

Communicatie met betrekking tot GMS is onderdeel van de reguliere communicatie over KOPI.

Vervolg

De komende 1,5 jaar wordt gewerkt aan het vernieuwen en uitbreiden van het sensorennetwerk op de provinciale infrastructuur.

In het volgende stadium bestaat de mogelijkheid om de informatie beschikbaar te maken aan gemeenten in Brabant die niet deelnemen aan de samenwerking.

Bijlagen

Geen.

Datum

9 juni 2026

Documentnummer

GS : 6307340

PS : 6340851

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA